

Eksamen på Økonomistudiet sommer 2018

Offentlig Forvaltning – Jura og Politik

27. juni 2018

(3-timers prøve med følgende hjælpemidler:)

- Danmarks Riges Grundlov,
- Forvaltningsloven
- Offentlighedsloven
- Den kommunale styrelseslov)

Dette eksamenssæt består af 4 sider incl. denne forside.

OBS: Bliver du syg under selve eksamen på Peter Bangsvej, skal du kontakte et tilsyn for at blive registreret som syg. I den forbindelse skal du udfylde en blanket. Derefter afleverer du en blank besvarelse i systemet og forlader eksamen. Når du kommer hjem, skal du kontakte din læge og indsende lægeerklæring til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet senest en uge efter eksamensdagen.

Pas på, du ikke begår eksamenssnyd!

Det er eksamenssnyd, hvis du under prøven

- Bruger hjælpemidler, der ikke er tilladt
- Kommunikerer med andre eller på anden måde modtager hjælp fra andre
- Kopierer andres tekster uden at sætte citationstegn eller kildehenvise, så det ser ud som om det er din egen tekst
- Bruger andres idéer eller tanker uden at kildehenvise, så det ser ud som om det er din egen idé eller dine egne tanker
- Eller hvis du på anden måde overtræder de regler, der gælder for prøven

Du kan læse mere om reglerne for eksamenssnyd på Din Uddannelsesside og i Rammestudieordningens afs. 4.12.

Offentlig Forvaltning – Jura og Politik, eksamen, 27. juni 2018.

Spørgsmål:

1. Gør rede for strukturer og funktioner i ”Den Parlamentariske Styringskæde”
2. Analysér overenskomstsistemets (den ”danske model”) placering og funktion i forhold til den parlamentariske styringskæde (inddrag bilag A)
3. Diskutér – i lyset af spørgsmål 1 og spørgsmål 2 – hvorvidt statens organisering af sin arbejdsgiverfunktion har betydning for organiseringen af arbejdsmarkedets øvrige parter, særligt arbejdstagersiden (Inddrag bilag B og C).

Bilag A:

Information, Rune Lykkeberg, 7. april 2018

Af Rune Lykkeberg

Det er ikke, fordi vi mener, at alt, hvad der er dansk, nødvendigvis er bedst, at vi bekender os til den danske model. Det er, fordi den er en god måde at gøre noget svært på.

Princippet for den danske model er, at arbejdstagerne og arbejdsgiverne selv forhandler sig frem til prisen for arbejdskraften, vilkårene for arbejdet og magtforholdene i virksomheden.

Den fundamentale klassemod-sætning mellem dem, der sælger arbejdskraft og dem, der køber arbejdskraft, bliver ikke ophævet i modellen, men anerkendt og formidlet gennem forhandling. Ellers udløser det klassekamp, hvor arbejderne straffer arbejdsgiverne ved at strejke. Det koster arbejdsgiverne penge, og truslen betyder, at arbejdsgiverne får en interesse i at betale ordentligt for arbejdskraften og sørge for rimelige arbejdsforhold.

Der er tre indlysende kvaliteter ved den danske model: Arbejdstagerne får legitime arbejdsforhold, arbejdsgiverne får en legitim ledelsesret, og politikerne bliver holdt udenfor.

• • •

Den omvendte verden

Den danske model har således ikke ført til økonomisk demokrati, men den har givet arbejdsgiverne legitimitet og effektivitet på det danske arbejdsmarked, arbejdstagerne bedre forhold og løn og skabt et stærkere arbejdsmarked.

Det store problem med forhandlingerne om de offentlige overenskomster, som igen er ved at bryde sammen, er, at de ikke lever op til præmisserne for den danske model. Arbejdstagerne - de offentligt ansatte - har ikke den sanktion, som er præmissen for hele modellen: De kan ikke ramme arbejdsgiverne økonomisk ved at strejke, fordi arbejdsgiverne er offentlige institutioner, som er skattefinansierede. Hvis de vælger at strejke, er det dem selv, der bliver ramt økonomisk, mens arbejdsgiverne sparer lønudgifterne. Det er den omvendte verden.

Bilag B:

Weekendavisen, Jørgen Grønnegaard Christensen,
23. marts 2018

Af Jørgen Grønnegaard Christensen

Ingen ved i dette øjeblik, hvornår og hvordan overenskomststriden på det offentlige arbejdsmarked ender. Samspillet mellem de hårdt optrukne positioner og usikkerheden om stridens udfald giver rig grobund for spekulationer om systemets skævhed til arbejdsgivernes fordel og eksistensen af en bedre verden i vores østre naboland.

Skævhedstesens går tilbage til Corydons tid. Det var dengang, man i det sorte tårn nikkede ja til at ændre Finansministeriets organisation. Man tog Personalestyrelsen og Økonomistyrelsen og slog dem sammen i Moderniseringsstyrelsen. Det var bare det, der skete. Ser man lidt nøjere efter, skete der også en vis politisk opnormering af de felter, som de to gamle styrelser havde haft ansvaret for. De var begge meget driftsorienterede, og man går ingen for nær ved at også at sige en kende støvede. Samtidig var Personalestyrelsen godt og grundigt socialiseret ind i rollen som en part(ner) i den offentlige variant af den danske model.

Moderniseringsstyrelsen fik for det første lidt tungere opgaver i Finansministeriets koncern, som de selv kalder det, og en højere status som det, man kalder en departemental styrelse. Det skulle give mere kraft til den svære opgave med at effektivisere den statslige sektor. Samtidig må man notere, at Moderniseringsstyrelsen havde fået et stærkere mandat til at optræde som den arbejdsgiverpart, som også tænker mådehold og ansvarlighed. Det var imidlertid OK13 og lockouten af lærerne efterfulgt af L409, der befæstede Moderniseringsstyrelsens image som den onde Corydons og den nye herskende klasses håndlanger, der nådesløst tromler de svage offentligt ansatte.

IMAGET dyrkes i dag flittigt af organisationerne, og de har været dygtige. For det dominerende mediebillede beskriver situationen som en proces styret med hård hånd af kyniske sparepolitikere og enøjede budgetbisser, der vil bruge en mas-selockout til at sikre de besparelser, som de har svært ved at hente hjem i de årlige budgetforhandlinger.

Den analyse har en stærk bias. For de offentlige arbejdsgivere har i forhandlingerne er kæmpehandikap: De forhandler med trekvart million af deres egne vælgere. De må derfor hele tiden stille sig selv spørgsmålet, om det lønner sig politisk at være så standhaftig, når det omsider går godt med økonomien. Som enhver har kunnet se, har en stribe partier uden for regeringen allerede draget deres konklusion.

Alligevel har lønmodtagesiden rejst spørgsmålet, om der ikke er en bedre model. Det vil sige en model, hvor forhandlingerne på arbejdsgiversiden er afpolitiseret og overladt til embedsmænd. Der bliver i den sammenhæng henvist til den svenske model. Argumentet er, at her forhandler de statslige arbejdsgivere, for de er i Sverige en flerhed, uden politisk indblanding fra regeringens side.

DET kræver en forklaring. Den svenske statslige arbejdsgiverpart er Arbetsgivarverket. Det er en »forening«, som organiserer cheferne for de statslige myndigheder og institutioner. Oversat til dansk ville det være en forening, der har statens styrelseschefer, gymnasirektorerne, professionshøjskolernes rektorer, Rigspolitichefen m.fl. som medlemmer. Ingen ministre og finansministerielle embedsmænd sidder altså med, når

• • •

Bilag C:

Information, Mette Line Thorup, 13. april 2018

Af Mette-Line Thorup

En ny type politisk organisation, der ikke kun har blikket snævert rettet mod at sikre medlemmerne bedre løn og arbejdsvilkår, men også påtager sig ansvar for velfærden og den samlede danske økonomis konkurrencedygtighed.

Det kan blive resultatet af den storfusion, som de to hovedorganisationer, FTF og LO, skal stemme om fredag på to ekstraordinære kongresser, vurderer professor ved CBS, Ove Kaj Pedersen, på baggrund af det værdigrundlag, der ligger til grund for fusioneringen.

Det har ikke været sikkert, at storfusionen ville blive vedtaget bl.a. pga. modstand fra det store forbund 3F. Men med en hovedbestyrelsesbeslutning i 3F torsdag eftermiddag om at stemme ja er et flertal for fusionen rykket markant tættere på.

»Læser man værdigrundlaget, står der, at den nye hovedorganisation skal varetage, at den samlede danske økonomi er konkurrencedygtig. Det vil sige, at det ikke bare er overenskomster og løn, den nye type politiske organisation vil forsøge at påvirke. Men også velfærdspolitikken og den økonomiske politik, og dermed påtager den sig et langt større samfundsansvar end tidligere,« siger Ove Kaj Pedersen.

Arbejdslinjen

»Fordi man får en stor hovedorganisation, forsvinder modsætningerne jo ikke, og man nedlægger heller ikke de forskellige fagforbund. Derfor vil man stadig kunne se konflikter mellem eksempelvis Danmarks Lærerforening og Dansk Metal, om hvorvidt højere lønninger på det offentlige område vil betyde arbejdskraftmangel på det private område. Men meningen med fusionen er, at de nu skal forsøge at bøje sig mod hinanden, så de i fællesskab kan varetage nogle overordnede interesser,« siger Ove Kaj Pedersen.

FAKTA

Storfusion

* LO og FTF har siden 2015 arbejdet på at fusionere. Fredag skal de to forbunds delegerede stemme om storfusionen på to ekstraordinære kongresser i Odense. Hvis det bliver et ja – to tredjedels flertal begge steder – vil de to forbund slå sig sammen fra 1. januar 2019 under et nyt navn.

* LO er Danmarks største hovedorganisation. Det er en paraplyorganisation for 18 fagforeninger, hvoraf 3F, HK, FOA og Dansk Metal er de største. Håndværkere, industriarbejdere og butiksansatte er blandt de største grupper. Der er omkring en million medlemmer af LO's forbund, hvoraf cirka 800.000 er i arbejde. Privatansatte fylder mest.

* FTF er fællesforbund for 75 mindre medlemsorganisationer og har 450.000 medlemmer med omkring 350.000 i arbejde. Størstedelen er offentligt ansatte. De største FTF-forbund er Danmarks Lærerforening, Dansk Sygeplejeråd og pædagogernes fagforening BUPL.

* LO's nuværende formand, Lizette Risgaard, forventes at indtage formandsstolen i den eventuelt nye superorganisation.

Kilder: LO, FTF, Ugebrevet A4, Avisen.dk

Fusionen blev vedtaget, med virkning fra årsskiftet 2018/19 (NR)